

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel wydania aktu

Konsekwencją wprowadzanych regulacji w projektowanej ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce jest potrzeba uregulowania w odrębnej ustawie – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce kwestii mających na celu skuteczne i sprawne wejście w życie przepisów dotyczących systemu szkolnictwa wyższego i nauki.

Projekt ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce zawiera przepisy ogólne, zmieniające, uchylające, przejściowe, dostosowujące i końcowe.

2. Przepisy ogólne

W przepisach ogólnych projektowanej ustawy zawarto przepisy o wejściu w życie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Co do zasady ustawa ta wejdzie w życie z dniem 1 października 2018 r. Wyjątki od tej reguły dotyczą niektórych przepisów, które wejdą w życie w innym terminie, tj. z dniem:

- 1 czerwca 2018 r. (przepisy dotyczące nowej klasyfikacji dziedzin i dyscyplin, programu „Wsparcie dla czasopism naukowych”, regulacje dotyczące pobierania opłat przez uczelnie, a także przepisy dotyczące ewaluacji jakości działalności naukowej, w tym upoważnienia do wydania rozporządzeń: w sprawie szczegółowych kryteriów ewaluacji jakości działalności naukowej oraz sposobu i trybu jej przeprowadzania, oraz w sprawie sposobu sporządzania wykazu wydawców, wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych);
- 1 stycznia 2019 r. (istotna część regulacji dotyczących finansowania szkolnictwa wyższego i nauki);
- 1 lipca 2019 r. (regulacje dotyczące stypendiów ministra);
- 1 października 2019 r. (regulacje dotyczące kształcenia doktorantów);

- 1 października 2020 r. (regulacje dotyczące oceny kompleksowej dokonywanej przez Polską Komisję Akredytacyjną);
- 1 października 2021 r. (istotna część regulacji dotyczących podziału uczelni na grupy);
- 1 stycznia 2022 r. (regulacje dotyczące przyjmowania na studia osób posiadających dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczonym na poziomie technika).

3. Zmiany w przepisach obowiązujących

Projekt ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce przewiduje zmianę o charakterze systemowym. Wiąże się to m.in. z zasadniczymi modyfikacjami dotyczącymi terminologii opisującej system szkolnictwa wyższego i nauki. W związku z faktem, iż regulacje dotyczące tego systemu (albo nawiązujące do niego) znajdują się w licznych ustawach, zachodzi konieczność nowelizacji przepisów w nich zawartych (odnosi się to m.in. do takich pojęć, jak: „studia doktoranckie”, „minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego”, „minister właściwy do spraw nauki”, „podstawowa jednostka organizacyjna”, „program kształcenia”, „przewód doktorski”, „przepisy o szkolnictwie wyższym”, „profesor zwyczajny”, „jednostka naukowa”, „dziekan”, „prorektor”, „kanclerz”). Z tej racji w projekcie ustawy przewidziano wprowadzenie zmian o charakterze dostosowującym w:

- 1) ustawie z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2017 r. poz. 912);
- 2) ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1430, z późn. zm.);
- 3) ustawie z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 625, z późn. zm.);
- 4) ustawie z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2017 r. poz. 2368, z późn. zm.);
- 5) ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1870, z późn. zm.);
- 6) ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487, z późn. zm.);
- 7) ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1892);

- 8) ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2222, z późn. zm.);
- 9) ustawie z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1169, z późn. zm.);
- 10) ustawie z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2101);
- 11) ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2067, z późn. zm.);
- 12) ustawie z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1479);
- 13) ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1785, z późn. zm.);
- 14) ustawie z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2291, z późn. zm.);
- 15) ustawie z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich (Dz. U. z 2016 r. poz. 1496);
- 16) ustawie z dnia 14 czerwca 1991 r. o Krajowej Szkole Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1411);
- 17) ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 200, z późn. zm.);
- 18) ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 736, z późn. zm.);
- 19) ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1204, z późn. zm.);
- 20) ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r. poz. 2198, z późn. zm.);
- 21) ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2017 r. poz. 788);
- 22) ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2343, z późn. zm.);
- 23) ustawie z dnia 16 kwietnia 1993 r. o włączeniu Akademii Medycznej im. Mikołaja Kopernika w Krakowie do Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie (Dz. U. poz. 200, z późn. zm.);
- 24) ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 880, z późn. zm.);
- 25) ustawie z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2191, z późn. zm.);

- 26) ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2017 r. poz. 1332, z późn. zm.);
- 27) ustawie z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1010);
- 28) ustawie z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1068, z późn. zm.);
- 29) ustawie z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 377);
- 30) ustawie z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2012 r. poz. 392, z późn. zm.);
- 31) ustawie z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2017 r. poz. 972, z późn. zm.);
- 32) ustawie z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. z 2017 r. poz. 125, z późn. zm.);
- 33) ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1260, z późn. zm.);
- 34) ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2018 r. poz. 574);
- 35) ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1184, z późn. zm.);
- 36) ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r. poz. 121, z późn. zm.);
- 37) ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2017 r. poz. 2213, z późn. zm.);
- 38) ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1277, z późn. zm.);
- 39) ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 888, z późn. zm.);
- 40) ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778, z późn. zm.);
- 41) ustawie z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2017 r. poz. 1368);
- 42) ustawie z dnia 9 lipca 1999 r. o utworzeniu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (Dz. U. poz. 762);
- 43) ustawie z dnia 3 września 1999 r. o utworzeniu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (Dz. U. poz. 884);

- 44) ustawie z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (Dz. U. z 2011 r. poz. 224, z późn. zm.);
- 45) ustawie z dnia 16 marca 2000 r. o Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie (Dz. U. poz. 440, z późn. zm.);
- 46) ustawie z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2014 r. poz. 1392, z późn. zm.);
- 47) ustawie z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2018 r. poz. 110);
- 48) ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 576, z późn. zm.);
- 49) ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 1725);
- 50) ustawie z dnia 30 marca 2001 r. o kosmetykach (Dz. U. z 2013 r. poz. 475);
- 51) ustawie z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1314, z późn. zm.);
- 52) ustawie z dnia 11 maja 2001 r. – Prawo o miarach (Dz. U. z 2018 r. poz. 376);
- 53) ustawie z dnia 23 maja 2001 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Budowa Kampusu 600-lecia Odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego” (Dz. U. poz. 677, z późn. zm.);
- 54) ustawie z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2018 r. poz. 37);
- 55) ustawie z dnia 7 czerwca 2001 r. o utworzeniu Uniwersytetu Rzeszowskiego (Dz. U. poz. 760);
- 56) ustawie z dnia 7 czerwca 2001 r. o leśnym materiale rozmnożeniowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 116);
- 57) ustawie z dnia 7 czerwca 2001 r. o utworzeniu Uniwersytetu Zielonogórskiego w Zielonej Górze (Dz. U. poz. 785);
- 58) ustawie z dnia 8 czerwca 2001 r. o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów (Dz. U. poz. 763, z późn. zm.);
- 59) ustawie z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 290, z późn. zm.);
- 60) ustawie z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2134);

- 61) ustawie z dnia 19 lipca 2001 r. o utworzeniu Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej (Dz. U. poz. 1088);
- 62) ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 23, z późn. zm.);
- 63) ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. o diagnostyce laboratoryjnej (Dz. U. z 2016 r. poz. 2245, z późn. zm.);
- 64) ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1764, z późn. zm.);
- 65) ustawie z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2211);
- 66) ustawie z dnia 18 września 2001 r. o fundacji – Zakłady Kórnickie (Dz. U. poz. z 2017 r. poz. 1964);
- 67) ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2017 r. poz. 1920, z późn. zm.);
- 68) ustawie z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 283, z późn. zm.);
- 69) ustawie z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1773, z późn. zm.);
- 70) ustawie z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1821);
- 71) ustawie z dnia 27 lutego 2003 r. o utworzeniu Akademii Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte (Dz. U. poz. 533, z późn. zm.);
- 72) ustawie z dnia 27 lutego 2003 r. o utworzeniu Wojskowej Akademii Technicznej im. Jarosława Dąbrowskiego (Dz. U. poz. 534, z późn. zm.);
- 73) ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2018 r. poz. 51, z późn. zm.);
- 74) ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 982, z późn. zm.);
- 75) ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2017 r. poz. 2187, z późn. zm.);
- 76) ustawie z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (Dz. U. poz. 1612, z późn. zm.);
- 77) ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1952, z późn. zm.);
- 78) ustawie z dnia 18 grudnia 2003 r. o zakładach leczniczych dla zwierząt (Dz. U. z 2017 r. poz. 188);

- 79) ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1579, z późn. zm.);
- 80) ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2017 r. poz. 1221, z późn. zm.);
- 81) ustawie z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (Dz. U. z 2018 r. poz. 167);
- 82) ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 1065, z późn. zm.);
- 83) ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. z 2018 r. poz. 478);
- 84) ustawie z dnia 22 lipca 2004 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 2004–2019” (Dz. U. poz. 1962, z późn. zm.);
- 85) ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1938, z późn. zm.);
- 86) ustawie z dnia 8 października 2004 r. o włączeniu Akademii Medycznej im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy do Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (Dz. U. poz. 2414);
- 87) ustawie z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1505);
- 88) ustawie z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1311, z późn. zm.);
- 89) ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 570);
- 90) ustawie z dnia 4 marca 2005 r. o Krajowym Funduszu Kapitałowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 901);
- 91) ustawie z dnia 21 kwietnia 2005 r. o utworzeniu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (Dz. U. poz. 755);
- 92) ustawie z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów (Dz. U. z 2017 r. poz. 1000);
- 93) ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783, z późn. zm.);
- 94) ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2017 r. poz. 1768, z późn. zm.);
- 95) ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1993, z późn. zm.);

- 96) ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1978, z późn. zm.);
- 97) ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 861, z późn. zm.);
- 98) ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2018 r. poz. 427);
- 99) ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2017 r. poz. 149, z późn. zm.);
- 100) ustawie z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2195);
- 101) ustawie z dnia 8 września 2006 r. o finansowym wsparciu rodzin i innych osób w nabywaniu własnego mieszkania (Dz. U. z 2017 r. poz. 1407);
- 102) ustawie z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2186, z późn. zm.);
- 103) ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1827, z późn. zm.);
- 104) ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2017 r. poz. 1376, z późn. zm.);
- 105) ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 229, z późn. zm.);
- 106) ustawie z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (Dz. U. z 2017 r. poz. 1459, z późn. zm.);
- 107) ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2018 r. poz. 554);
- 108) ustawie z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2017 r. poz. 2137);
- 109) ustawie z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 141);
- 110) ustawie z dnia 5 września 2008 r. o utworzeniu Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie (Dz. U. poz. 1110);

- 111) ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405, z późn. zm.);
- 112) ustawie z dnia 6 listopada 2008 r. o konsultantach w ochronie zdrowia (Dz. U. z 2017 r. poz. 890);
- 113) ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 902, z późn. zm.);
- 114) ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o organizacji rynku rybnego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1970, z późn. zm.);
- 115) ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2018 r. poz. 151);
- 116) ustawie z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. z 2017 r. poz. 146, z późn. zm.);
- 117) ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. z 2017 r. poz. 286, z późn. zm.);
- 118) ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.);
- 119) ustawie z dnia 9 października 2009 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2024);
- 120) ustawie z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz. U. z 2018 r. poz. 168);
- 121) ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2017 r. poz. 631, z późn. zm.);
- 122) ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. z 2017 r. poz. 1447, z późn. zm.);
- 123) ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. z 2016 r. poz. 1071, z późn. zm.);
- 124) ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1158, z późn. zm.);
- 125) ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2017 r. poz. 1869, z późn. zm.);
- 126) ustawie z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1463, z późn. zm.);
- 127) ustawie z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 412);

- 128) ustawie z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2136, z późn. zm.);
- 129) ustawie z dnia 25 marca 2011 r. o Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia (Dz. U. z 2016 r. poz. 494);
- 130) ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 160, z późn. zm.);
- 131) ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2017 r. poz. 2126);
- 132) ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 123);
- 133) ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. z 2018 r. poz. 181);
- 134) ustawie z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. z 2016 r. poz. 825, z późn. zm.);
- 135) ustawie z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2098);
- 136) ustawie z dnia 31 sierpnia 2012 r. o Państwowej Komisji Badania Wypadków Morskich (Dz. U. poz. 1068, z późn. zm.);
- 137) ustawie z dnia 27 września 2013 r. o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania przez młodych ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 1184, z późn. zm.);
- 138) ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2017 r. poz. 2206, z późn. zm.);
- 139) ustawie z dnia 26 czerwca 2014 r. o niektórych umowach zawieranych w związku z realizacją zamówień o podstawowym znaczeniu dla bezpieczeństwa państwa (Dz. U. z 2017 r. poz. 2031);
- 140) ustawie z dnia 26 września 2014 r. o Polskiej Agencji Kosmicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 759, z późn. zm.);
- 141) ustawie z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 2064, z późn. zm.);
- 142) ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2017 r. poz. 1832, z późn. zm.);
- 143) ustawie z dnia 15 stycznia 2015 r. o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych (Dz. U. poz. 266, z późn. zm.);
- 144) ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2017 r. poz. 1148, z późn. zm.);

- 145) ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2270, z późn. zm.);
- 146) ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1170, z późn. zm.);
- 147) ustawie z dnia 25 września 2015 r. o zawodzie fizjoterapeuty (Dz. U. poz. 2018 r. poz. 505);
- 148) ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.);
- 149) ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 65);
- 150) ustawie z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2017 r. poz. 1767, z późn. zm.);
- 151) ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2017 r. poz. 1851, z późn. zm.);
- 152) ustawie z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. poz. 352, z późn. zm.);
- 153) ustawie z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1920);
- 154) ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59, z późn. zm.);
- 155) ustawie z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 2261);
- 156) ustawie z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. poz. 2259, z późn. zm.);
- 157) ustawie z dnia 16 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. poz. 2260);
- 158) ustawie z dnia 24 lutego 2017 r. o uzyskiwaniu tytułu specjalisty w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia (Dz. U. poz. 599);
- 159) ustawie z dnia 7 kwietnia 2017 r. o Narodowych Obchodach Setnej Rocznicy Odzyskania Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 919);
- 160) ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. poz. 1089);
- 161) ustawie z dnia 7 lipca 2017 r. o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (Dz. U. poz. 1530);

162) ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. poz. 1566, z późn. zm.).

Zmiany te są związane przede wszystkim z modyfikacją terminologii, a także dążeniem do ujednoczenia pojęć stosowanych w zmienianych aktach prawnych z siatką pojęciową projektowanej ustawy. Przykładowo można wskazać, że na gruncie projektowanych przepisów o szkolnictwie wyższym i nauce konsekwentnie używa się pojęcia „studia” na określenie studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich oraz „studia podyplomowe” na określenie formy kształcenia odbywanej po ukończeniu studiów. Zatem zakres pojęcia „studia” używanego w innych aktach prawnych (np. w ustawie z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym) nie obejmuje pojęcia „studia podyplomowe”, chyba że w konkretnym akcie prawnym pojęcia te zostały objęte jednym skrótem.

Ponadto proponowane zmiany mają również wymiar merytoryczny i systemowy. Zmierzają one do skonsolidowania unormowań dotyczących szkolnictwa wyższego i nauki, m.in. zakładają połączenie działów administracji rządowej „szkolnictwo wyższe” i „nauka”. W konsekwencji modyfikacji wymagają unormowania kompetencyjne (w zakresie stosowania prawa i prawodawstwa), w aktualnym stanie prawnym odnoszące się do „ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego” i „ministra właściwego do spraw nauki”.

Należy też zaznaczyć, że w projekcie przewidziano nieliczne zmiany w innych ustawach mające charakter inny niż dostosowawczy (np. w ustawie z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych zawarto zmianę będącą wynikiem postulatu zgłoszonego w trakcie konsultacji publicznych, a dotyczącą umożliwienia przekazywania zwłok do celów dydaktycznych i naukowych także uczelniom niepublicznym prowadzącym działalność w zakresie nauk medycznych).

4. Przepisy uchylające

Projekt przewiduje uchylenie ustaw, które w aktualnym stanie prawnym zawierają regulacje o charakterze systemowym, a dotyczą szkolnictwa wyższego i nauki. Będą one zastąpione projektowaną ustawą – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Uchylone będą:

- 1) ustawa z dnia 17 lipca 1998 r. o pożyczkach i kredytach studenckich (Dz. U. z 2017 r. poz. 357);

- 2) ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 r. poz. 1789);
- 3) ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2183, z późn. zm.);
- 4) ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2018 r. poz. 87).

5. Przepisy przejściowe i dostosowujące

Projekt ustawy zapewnia utrzymanie ciągłości prawnej i instytucjonalnej w takim zakresie, w jakim jest to konieczne z punktu widzenia projektowanej przemiany systemowej. Przewiduje się m.in, że uczelnie w rozumieniu ustawy uchylanej stają się uczelniami w rozumieniu ustawy nowej. Uczelnie wstąpią w ogół praw i obowiązków ich podstawowych jednostek organizacyjnych, w tym w prawa i obowiązki wynikające z decyzji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego oraz ministra właściwego do spraw nauki. Na dzień wejścia w życie ustawy zostanie zachowany status uczelni zawodowych i akademickich. Ponadto uczelnie działające w dniu wejścia w życie nowej ustawy będą miały prawo posługiwać się nazwami dotychczasowymi, tj. posiadanymi w tym dniu.

Ciągłość prawna i instytucjonalna zostanie także zachowana w stosunku do senatów (a także innych działających zamiast senatów organów kolegialnych uczelni), rektorów, kolegiów elektorów, związków uczelni publicznych, zamiejscowych jednostek organizacyjnych uczelni (które stają się filiami uczelni), akademickich inkubatorów przedsiębiorczości, centrów transferu technologii, spółek celowych, instytucji przedstawicielskich środowiska szkolnictwa wyższego i nauki przewidywanych w projekcie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (m.in. projekt ustawy przewiduje, że konferencje rektorów szkół wyższych działające na podstawie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym stają się konferencjami w rozumieniu nowej ustawy; dodatkowo umocowanie ustawowe znajdzie Konferencja Rektorów Publicznych Uczelni Zawodowych), uczelnianych organizacji studenckich i uczelnianych organizacji doktorantów. Należy dodać, że funkcjonowanie instytucji i organów uczelni w nowej rzeczywistości prawnej będzie wymagało wprowadzenia mechanizmów dostosowawczych. I tak w odniesieniu do Polskiej Komisji Akredytacyjnej wskazuje się, że staje się ona Komisją w rozumieniu nowej ustawy, z tym że do końca kadencji trwającej w dniu wejścia w życie tej ustawy działa ona w składzie

określonym przepisami ustawy uchylanej, a sekretarz Polskiej Komisji Akredytacyjnej pozostaje organem Komisji.

Z dniem 30 września 2019 r. rady podstawowych jednostek organizacyjnych oraz kierownicy podstawowych jednostek organizacyjnych przestaną być organami uczelni.

Projekt przewiduje powołanie pierwszej rady w uczelni do dnia 30 czerwca 2019 r. Kadencja tej rady będzie trwała do dnia 31 grudnia 2020 r. Do tej daty rada uczelni ma realizować wyłącznie zadania polegające na uchwaleniu regulaminu działania rady, opiniowaniu projektu statutu uczelni oraz wskazywaniu kandydatów na rektora uczelni.

Rektorzy uczelni publicznych będą sprawować funkcję do końca kadencji rozpoczętej przed dniem wejścia w życie ustawy uchylanej, przy czym kadencje rektorów uczelni publicznych rozpoczęte w 2015 r. i w 2017 r. trwają do dnia 31 sierpnia 2020 r. Kadencji rektorów uczelni publicznych rozpoczętych w 2017 r. i skróconych nie będzie się wliczać do liczby kadencji, które będzie mógł sprawować rektor w myśl nowej ustawy. Analogiczna reguła będzie dotyczyła senatów uczelni publicznych.

Przepisy projektu przewidują okresy dostosowawcze w zakresie uchwalenia aktów wewnętrznych uwzględniających nowe uregulowania ustawowe: nowych statutów uczelni (w terminie umożliwiającym wejście w życie z dniem 1 października 2019 r.), uchwał określających warunki, tryb oraz termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na rok akademicki 2019/2020 (do dnia 31 grudnia 2018 r.), zasad przyjmowania na studia laureatów oraz finalistów olimpiad stopnia centralnego (do dnia 31 grudnia 2018 r.), programów studiów rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020 (12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy), organizacji potwierdzania efektów uczenia się (12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy).

W dniu 1 czerwca 2018 r. wejdzie w życie upoważnienie do wydania przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki rozporządzenia w sprawie nowej klasyfikacji dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych w ramach dziedziny sztuki, uwzględniającej systematykę dziedzin i dyscyplin przyjętą przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD). Nauczyciele akademicy oraz osoby prowadzące działalność naukową będą obowiązani do złożenia do dnia 31 października 2018 r. oświadczenia dotyczącego dyscypliny, którą reprezentują. Podmioty zatrudniające te osoby będą obowiązane do wprowadzenia oświadczeń do systemu POL-on do dnia 15 grudnia 2018 r.

W zakresie spraw dotyczących kształcenia w uczelni należy wskazać, że zgodnie z projektowaną ustawą studia prowadzone na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia w dniu wejścia w życie nowej ustawy stają się studiami na takim samym kierunku, poziomie i profilu w rozumieniu tej ustawy. Indywidualne studia międzyobszarowe, prowadzone w dniu wejścia w życie nowej ustawy będą kontynuowane do zakończenia cyklu kształcenia rozpoczętego w roku akademickim 2018/2019. Kierunki studiów interdyscyplinarnych na określonym poziomie i profilu kształcenia prowadzonych wspólnie przez podstawowe jednostki organizacyjne dwóch lub więcej uczelni oraz studia wspólne, o których mowa w art. 168 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, stają się studiami wspólnymi w rozumieniu nowej ustawy.

Nadto uczelnie przyporządkują prowadzone kierunki studiów do dyscyplin naukowych lub artystycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie nowej ustawy, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy. Studia podyplomowe, kursy i szkolenia prowadzone w dniu wejścia w życie nowej ustawy stają się odpowiednio studiami podyplomowymi i innymi formami kształcenia w rozumieniu tej ustawy.

W projektowanych przepisach zrezygnowano z mianowania jako formy stosunku pracy, utrzymując równocześnie w przepisach przejściowych dotychczasowe zasady dla pracowników mianowanych, w tym także dla docentów. Warunki wynagradzania w uczelniach publicznych ustalone zostaną w zakładowym układzie zbiorowym pracy lub regulaminie wynagradzania.

Projekt przewiduje, że kluczowe z punktu widzenia spraw pracowników uczelni akty prawne, tj. regulaminy pracy oraz regulaminy wynagradzania będą wprowadzone w uczelniach odpowiednio w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy i 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy (tj. 6 miesięcy od dnia wejścia w życie statutu uchwalonego na podstawie przepisów nowej ustawy).

Przewiduje się, że zostaną utrzymane wszystkie obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy stosunki pracy (na okres, na który zostały zawarte umowy), urlopy, wymiar pensum, zgody na dodatkowe zatrudnienie. Nowe statuty uczelni określą stanowiska oraz wymagania kwalifikacyjne niezbędne do ich zajmowania dla dyplomowanych bibliotekarzy oraz dyplomowanych pracowników dokumentacji i informacji naukowej.

Do dnia 30 września 2020 r. nastąpi dostosowanie umów o pracę do przepisów ustawy i statutu, a stanowiska osób zatrudnionych na podstawie mianowania, z wyłączeniem stanowiska docenta, zostaną dostosowane do stanowisk określonych w ustawie i statucie.

Projekt przewiduje, że wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy postępowania w sprawach dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli akademickich, studentów i doktorantów będą prowadzone do czasu ich zakończenia na podstawie przepisów dotychczasowych. Kadencje rzeczników dyscyplinarnych w uczelniach, rzeczników dyscyplinarnych powołanych przez ministra, komisji dyscyplinarnej przy Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz komisji dyscyplinarnej powołanej przez ministra trwają do dnia 31 grudnia 2020 r., natomiast uczelnianych komisji dyscyplinarnych – do dnia 31 sierpnia 2020 r.

W kwestii postępowań dotyczących nadania uprawnienia do prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia projekt rozstrzyga, że postępowania te, wszczęte i niezakończone do dnia wejścia w życie nowej ustawy, będą prowadzone na podstawie przepisów dotychczasowych. Dodatkowo wskazuje, że postępowania w sprawie cofnięcia albo zawieszenia uprawnienia do prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie nowej ustawy, będą podlegały umorzeniu.

Projekt reguluje zasady przejściowe dotyczące uprawnień do nadawania stopni. W dniu wejścia w życie ustawy wszystkie jednostki organizacyjne, będące jednocześnie jednostką naukową, posiadające w dniu wejścia w życie ustawy kategorię naukową C lub nieposiadające w tym dniu kategorii naukowej, utracą uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego. Jednocześnie uczelnie wstąpią w ogół praw i obowiązków ich podstawowych jednostek organizacyjnych w zakresie uprawnień do nadawania stopni, przy czym przewody doktorskie i postępowania habilitacyjne będą mogły być prowadzone przed radami jednostek do dnia 30 września 2019 r. Proces przyporządkowywania uprawnień do nadawania stopni według nowej klasyfikacji rozpocznie się od dnia 1 stycznia 2019 r. W dniu 31 grudnia 2018 r. minie bowiem termin złożenia przez uczelnie, a także instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk, instytuty badawcze oraz międzynarodowe instytuty naukowe (dalej: instytuty naukowe) do Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów oświadczeń w sprawie przyporządkowania posiadanych uprawnień do nadawania stopnia doktora lub doktora habilitowanego do odpowiedniej dyscypliny w jednej z dziedzin według nowej klasyfikacji uwzględniającej systematykę OECD. Do końca lutego 2019 r. Komisja będzie mogła zgłosić sprzeciw do oświadczeń i wskazać właściwą dyscyplinę, do której będą przypisane uprawnienia. Do końca kwietnia 2019 r. Komisja wyda komunikat o uprawnieniach uczelni i instytutów naukowych do nadawania stopnia w dyscyplinach i dziedzinach według nowej klasyfikacji. Wnioski o nowe

uprawnienia do nadawania stopnia (w dyscyplinach i dziedzinach według nowej klasyfikacji) w okresie od dnia 1 października 2018 r. do dnia 30 czerwca 2020 r. będą rozpatrywane przez Komisję według kryteriów przejściowych określonych w projekcie. Zasady nabywania i utraty uprawnień automatycznie na podstawie wyników ewaluacji jakości działalności naukowej wejdą w życie wraz z zakończeniem ewaluacji zaplanowanej na 2021 r.

W dniu 30 kwietnia 2019 r. minie termin na wszczęcie przewodów doktorskich, postępowań w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego oraz tytułu profesora według dotychczasowych zasad. Po dniu 30 kwietnia 2019 r. stopnie i tytuły będą nadawane w dyscyplinach i dziedzinach według nowej klasyfikacji. Przewody i postępowania wszczęte według dotychczasowych zasad i niezakończone do dnia 31 grudnia 2021 r. będą odpowiednio zamykane albo umarzane. Właściwym centralnym organem do spraw przewodów i postępowań prowadzonych według zasad dotychczasowych będzie do końca 2020 r. Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów. Postępowania według zasad określonych w projekcie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce będzie można wszcząć najwcześniej w dniu 1 października 2019 r. W okresie od dnia 1 maja do dnia 30 września 2019 r. postępowania nie będą wszczynane. Centralnym organem do spraw postępowań prowadzonych według nowych zasad będzie Rada Doskonałości Naukowej, która rozpocznie swoją działalność w dniu 1 czerwca 2019 r. Pierwsza kadencja Rady potrwa do dnia 31 grudnia 2023 r. W dniu 1 stycznia 2021 r. Rada wstąpi w prawa Komisji.

Projekt ustawy reguluje zasady przejściowe dotyczące kształcenia doktorantów. Pierwsi doktoranci rozpoczną kształcenie w szkołach doktorskich w dniu 1 października 2019 r. W okresie przejściowym szkoła doktorska będzie mogła być prowadzona dla co najmniej dwóch dyscyplin, w których dana uczelnia lub instytut naukowy posiadają uprawnienia do nadawania stopnia doktora lub wspólnie przez te podmioty, o ile każdy z nich posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora w co najmniej jednej dyscyplinie. Szkoła doktorska będzie mogła być też prowadzona przez uczelnię akademicką, która prowadzi działalność naukową wyłącznie w 1 dyscyplinie, która jest dyscypliną w zakresie teologii albo kultury fizycznej albo dyscypliną artystyczną, i posiada w niej uprawnienia do nadawania stopnia doktora. Zasady pierwszej rekrutacji do szkół doktorskich powinny być ogłoszone do dnia 31 maja 2019 r. Uczestnicy studiów doktoranckich, którzy rozpoczęli kształcenie przed rokiem akademickim 2019/2020 będą odbywali te studia na dotychczasowych zasadach, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2023 r.

Z uwagi na konieczność dostosowania regulaminów świadczeń dla studentów projekt przewiduje przyznawanie stypendiów i zapomóg dla studentów na nowych zasadach od roku akademickiego 2019/2020, tym samym utrzymuje stosowanie dotychczasowych przepisów o przyznawaniu pomocy materialnej dla studentów, zakwaterowaniu w domach studenckich i wyżywieniu w stołówkach studenckich, a także funkcjonowania komisji stypendialnych i odwoławczych komisji stypendialnych, w roku akademickim 2018/2019.

W przypadku doktorantów, którzy rozpoczęli studia doktoranckie przed rokiem akademickim 2019/2020 wsparcie finansowe w postaci stypendiów doktoranckich, zwiększeń stypendium doktoranckiego i świadczeń pomocy materialnej będzie oparte na dotychczasowych zasadach. Wyjątkiem będzie wyłączenie możliwości ubiegania się o stypendium ministra dla wybitnych doktorantów i zastąpienie jej przez prawo do ubiegania się o stypendium ministra dla wybitnych młodych naukowców.

Zgodnie z projektem ustawy Komisja Ewaluacji Nauki rozpocznie pierwszą kadencję w dniu 1 stycznia 2019 r. Jednocześnie do końca 2019 r. będzie funkcjonował Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych, a jego zadaniem będzie przede wszystkim rozpatrzenie wniosków o ponowną ocenę złożonych przez instytuty naukowe posiadające kategorię naukową C oraz uczelnie w imieniu jednostek organizacyjnych posiadających kategorię C. Wnioski te będą rozpatrywane na podstawie przepisów dotychczasowych.

Pierwsza ewaluacja jakości działalności naukowej według nowych zasad rozpocznie się w dniu 1 stycznia 2021 r. i obejmie lata 2017–2020. W przypadku pierwszej ewaluacji jakości działalności naukowej podstawą oceny osiągnięć będących artykułami naukowymi i monografiami naukowymi wydanymi w latach 2017 i 2018 będą pierwsze wykazy czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych oraz wydawców monografii naukowych, ustalone na podstawie nowych przepisów. Projekt ustawy określa również dla pierwszej ewaluacji zasady punktacji artykułów naukowych w czasopismach, które nie znajdują się w pierwszym wykazie, ale zostały ujęte w części A albo C wykazu czasopism naukowych ustalonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki i ogłoszonego komunikatem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 stycznia 2017 r., albo zostały ujęte w części B tego wykazu, przy czym artykułom naukowym w nim opublikowanym przyznanych było co najmniej 12 punktów. Za publikacje w takich czasopismach przyznawana będzie liczba punktów w wysokości równej 50% minimalnej liczby punktów przyznawanych za publikacje w czasopismach umieszczonych w pierwszym wykazie czasopism naukowych.

W projekcie zawarte są regulacje przejściowe dotyczące warunków udziału w pierwszym konkursie w ramach programu „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza”. Projekt przewiduje dwa zestawy warunków umożliwiających start w pierwszej edycji programu „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza” dedykowane uczelniom o szerokim profilu oraz uczelniom wąskoprofilowym. Do pierwszej edycji konkursu będzie mogła przystąpić uczelnia spełniająca w dniu poprzedzającym dzień wejścia w życie ustawy jeden z poniższych warunków:

- 1) co najmniej połowa jednostek organizacyjnych będących jednostkami naukowymi w rozumieniu przepisów dotychczasowych posiada kategorię naukową A+ albo A oraz podstawowe jednostki organizacyjne posiadają uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego w co najmniej 4 dziedzinach albo
- 2) co najmniej 2/3 jednostek organizacyjnych będących jednostkami naukowymi w rozumieniu przepisów dotychczasowych posiada kategorię naukową A+ albo A oraz podstawowe jednostki organizacyjne posiadają uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego w 3 dziedzinach.

Ponadto żadna jednostka organizacyjna nie będzie mogła posiadać kategorii naukowej C, a żaden z kierunków studiów nie będzie mógł posiadać negatywnej oceny programowej.

Pierwsza edycja konkursu będzie ogłoszona do końca kwietnia 2019 r. Perspektywa finansowania w tej edycji będzie siedmioletnia.

Projekt określa także terminy: ogłoszenia pierwszego konkursu w ramach programu „Regionalna inicjatywa doskonałości” oraz wydania pierwszego komunikatu w ramach przedsięwzięcia „Dydaktyczna inicjatywa doskonałości”. Będą to odpowiednio: 30 czerwca 2022 r. i 30 września 2019 r.

Przepisy dostosowawcze zapewniają ciągłość finansowania stypendiów i zapomóg dla studentów, poprzez unormowanie kwestii przekształcenia dotychczasowych funduszy pomocy materialnej dla studentów i doktorantów w fundusze stypendialne z dniem 1 stycznia 2019 r., zapewniając jednocześnie finansowanie z tych funduszy w okresie przejściowym (do końca 2023 r.) świadczeń pomocy materialnej dla doktorantów.

Ponadto w konsekwencji przeniesienia gospodarki przychodami z prowadzenia domów i stołówek studenckich z funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów do funduszu zasadniczego, a w przypadku uczelni niepublicznych – na kapitał podstawowy, projekt reguluje stosowne przekazanie z dniem 1 stycznia 2019 r. niewykorzystanych do dnia

31 grudnia 2018 r. środków finansowych przeznaczonych na pokrycie kosztów utrzymania domów i stołówek studenckich oraz na remonty i modernizacje domów, a także stołówek studenckich. Regulacja nakłada na rektorów uczelni obowiązek poinformowania ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki do dnia 15 stycznia 2019 r. o stanie środków funduszu stypendialnego, w tym pochodzących z dotacji, na dzień 1 stycznia 2019 r., oraz o kwocie środków finansowych przekazanych na fundusz zasadniczy (w przypadku uczelni publicznych) i kapitał podstawowy (w przypadku uczelni niepublicznych). W konsekwencji zaproponowanej w projekcie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce treści przepisu dotyczącego zwrotu przez uczelnię do funduszu stypendialnego środków dotacji wydatkowanych z naruszeniem przepisów prawa, objęto regulacją również środki funduszu wydatkowane przed dniem wejścia w życie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z naruszeniem art. 174 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym.

Wprowadzenie od dnia 1 stycznia 2019 r. (dla uczelni niepublicznych i instytutów naukowych) oraz od dnia 1 stycznia 2020 r. (dla uczelni publicznych) obsługi bankowej środków funduszu stypendialnego oraz funduszu wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez Bank Gospodarstwa Krajowego skutkuje określeniem terminów przeniesienia przez te podmioty (odpowiednio do 15 stycznia 2019 r. i 15 stycznia 2020 r.) środków funduszy stypendialnych na rachunki bankowe prowadzone przez ten bank. Jednocześnie projekt sankcjonuje nieprzekazanie środków w terminie, poprzez uznanie ich za dotację wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem.

Przepisy w zakresie kredytów studenckich wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r. Projekt zachowuje w mocy umowy, które zawarli studenci i doktoranci z bankami do dnia 31 grudnia 2018 r., przy czym wypłacanie, spłacanie, zawieszanie oraz umarzanie kredytu będzie się odbywać się na zasadach przewidzianych w projekcie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Z uwagi na rezygnację z pożyczek studenckich, projekt przekształca Fundusz Pożyczek i Kredytów Studenckich obsługiwany przez BGK w Fundusz Kredytów Studenckich. Umowy zawarte przed 31 grudnia 2018 r. pomiędzy bankami kredytującymi a BGK, określające warunki korzystania z Funduszu Pożyczek i Kredytów Studenckich, zachowują swoją moc. Plan finansowy Funduszu na 2019 r., który jest ustalany do dnia 31 lipca 2018 r., zostanie dostosowany do wymagań określonych ustawie do dnia 31 stycznia 2019 r.

Projekt zachowuje możliwość ubiegania się o stypendium ministra za wybitne osiągnięcia dla studentów i doktorantów na rok akademicki 2018/2019. Wnioski składa się w terminie do dnia 15 października 2018 r. Zostaną one rozpatrzone według dotychczasowych zasad.

Z dniem 1 lipca 2019 r. wchodzi w życie przepisy dotyczące stypendium ministra dla studentów.

Uczelnie i instytuty naukowe do końca 2018 r. otrzymują środki finansowe, w tym dotacje, na zasadach określonych w dotychczasowych przepisach. Rozwiązania te zapewnią ciągłość finansowania, natomiast od 2019 r. środki będą przyznawane na nowych zasadach określonych w projektowanej ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

W projekcie ustawy przewidziano nowy, jednorazowy (na lata 2019 i 2020) mechanizm finansowania uczelni publicznych. Przewiduje się, że minister właściwy do spraw budżetu na wniosek ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki będzie mógł przekazać obligacje skarbowe na zwiększenie funduszu zasadniczego uczelni publicznych o wartości do 3 mld zł. Obligacje te będą mogły być przez uczelnie sprzedane (po uprzedniej akceptacji ministra właściwego do spraw budżetu), wykorzystane jako zabezpieczenie kredytów lub utrzymane do momentu wykupu.

Przekazanie obligacji dla uczelni publicznych o wartości nominalnej 3 mld zł spowoduje wzrost państwowego długu publicznego (definicja krajowa) oraz długu sektora instytucji rządowych i samorządowych (definicja UE) o 3,1 mld zł w 2019 r. (z uwzględnieniem kosztów obsługi długu, przy założeniu zbycia obligacji przez uczelnie). Przy założeniu, że koszt obsługi przekazanych obligacji będzie zbliżony do średniego bieżącego kosztu finansowania Skarbu Państwa operacja ta spowoduje wzrost kosztów obsługi długu o ok. 100–160 mln zł rocznie, co spowoduje całkowity przyrost długu o ok. 4,4 mld zł. do 2028 r.

Przewiduje się, że do dnia 31 grudnia 2018 r. do przyznawania środków finansowych, o których mowa w art. 5 ustawy o zasadach finansowania nauki, będą stosowane przepisy dotychczasowe. Równocześnie przewidziano, iż środki finansowe przyznane podstawowej jednostce organizacyjnej uczelni będą przekazywane uczelni, w skład której wchodzi ta jednostka (stają się środkami uczelni).

Postępowania w sprawie przyznania środków finansowych, o których mowa w art. 5 ustawy o zasadach finansowania nauki, wszczęte i niezakończone do dnia 31 grudnia 2018 r. zostaną umorzone, z wyjątkiem postępowań o przyznanie dotacji na utrzymanie specjalnego urządzenia badawczego, specjalnego urządzenia badawczego z zakresu infrastruktury informatycznej nauki oraz na inwestycje służące potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych, jak również postępowania w ogłoszonym konkursie w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki. Postępowania te będą prowadzone po dniu 31 grudnia

2018 r., z tym, że co do zasady do przyznawania środków finansowych na te zadania będą stosowane przepisy projektowanej ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, a w przypadku postępowania wszczętego na wniosek jednostki organizacyjnej uczelni, w prawa strony tego postępowania wstąpi uczelnia, w której skład wchodzi ta jednostka. Rozwiązanie to ma na celu zapewnienie ciągłości finansowania w strumieniach, które są przewidziane w projektowanej ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, dla których wnioski zostaną złożone w terminach określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki.

W zakresie kontynuacji kształcenia na studiach doktoranckich rozpoczętych przed rokiem akademickim 2019/2020 niezbędne jest zapewnienie z budżetu państwa do końca 2023 r. środków na sfinansowanie dla tych osób stypendiów socjalnych, stypendiów doktoranckich oraz stypendiów projakościowych dla nie więcej niż 30% najlepszych doktorantów oraz finansowanie ze środków publicznych kształcenia doktorantów na studiach stacjonarnych w uczelniach niepublicznych. Przepisy przejściowe wprowadzają także materialną podstawę do otrzymywania środków na ww. stypendia dla doktorantów w instytutach naukowych. W przepisach przejściowych zagwarantowano, że do dnia 31 grudnia 2023 r. przy ustalaniu dotacji przeznaczonych na finansowanie potencjału dydaktycznego oraz na świadczenia dla studentów uwzględnia się liczbę doktorantów, którzy rozpoczęli studia doktoranckie przed rokiem akademickim 2019/2020. Także do końca 2023 r. będą przyznawane dotacje na finansowanie zadań związanych z kształceniem uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich prowadzonych w uczelniach niepublicznych oraz finansowanie zwiększenia wysokości stypendiów doktoranckich, o których mowa w art. 200a ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, dla nie więcej niż 30% najlepszych doktorantów w uczelniach publicznych i niepublicznych.

Ponadto przewiduje się kontynuację finansowania Krajowych Naukowych Ośrodków Wiodących do końca okresu, na który został im nadany ten status. Przewiduje się, że projakościowy strumień środków dotyczący finansowania kierunków wyróżnionych przez PKA, który jest przyznawany na okres 3 lat zostanie uruchomiony w 2018 r. Przepisy przejściowe przewidują utrzymanie finansowania przez ww. okres.

W zakresie dotyczącym finansowania potencjału badawczego przewidziano przepisy określające sposób dostosowania kategorii naukowych przyznanych podstawowym jednostkom organizacyjnym w 2017 r. do dyscyplin, które będą uwzględniane w podziale środków przeznaczonych na finansowanie potencjału badawczego. Do określenia kategorii

naukowej w ramach dyscypliny, uwzględniane będą osoby, których dorobek naukowy poddano ostatecznej kompleksowej ocenie jakości działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej. Przyjęto także, że kategoria dla dyscypliny będzie określana pod warunkiem przypisania do danej dyscypliny co najmniej 12 osób oraz będzie niezmienna do czasu pierwszej ewaluacji jakości działalności naukowej przeprowadzonej zgodnie z przepisami nowej ustawy.

Przepisy przejściowe regulują także kwestię zmian w funduszach uczelni, instytutów badawczych oraz jednostek Polskiej Akademii Nauk. Co do zasady fundusze na nowych zasadach zostaną utworzone z dniem 1 stycznia 2019 r. Zasilą je środki z analogicznych funduszy tworzonych na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym. Ponadto fundusze w uczelniach publicznych, których istnienia nie przewiduje projektowana ustawa zostaną zlikwidowane, a środki na nich zgromadzone zostaną przekazane z dniem 1 stycznia 2019 r. na fundusz zasadniczy.

Z dniem 1 stycznia 2019 r. w uczelniach zostanie utworzony fundusz wsparcia osób niepełnosprawnych, który z tym dniem zostanie zasilony niewykorzystanymi w uczelniach w 2018 r. środkami z dotacji przeznaczonych na zadania związane ze stwarzaniem studentom i doktorantom, będącym osobami niepełnosprawnymi, warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia.

W kwestii realizacji programów naprawczych projektowana ustawa określa, że programy rozpoczęte przed dniem wejścia w życie ustawy będą kontynuowane na zasadach dotychczasowych. Ponadto wskazano, że do określenia w 2019 r. proporcji sumy strat netto do kwoty dotacji z budżetu państwa będącej podstawą do zakwalifikowania do realizacji programu naprawczego będą uwzględniane wyłącznie dotacje w obszarze działalności dydaktycznej przyznane w 2018 r.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), dlatego też projekt nie podlega procedurze notyfikacji.

Projekt nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej.

Projekt będzie miał pozytywny wpływ na działalność przedsiębiorców, w tym mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców. W szczególności należy wskazać

na to, że projektowana regulacja ma na celu konsolidację przepisów z zakresu systemu szkolnictwa wyższego i nauki, co wpłynie korzystnie na ich spójność i czytelność, a tym samym na poprawę warunków prowadzenia działalności gospodarczej.

Utworzenie nowego organu – rady uczelni (której większość członków będą stanowiły osoby spoza uczelni, m.in. przedstawiciele lokalnych przedsiębiorstw) oraz zwiększenie autonomii uczelni podniesie skłonność uczelni do współpracy z przedsiębiorcami. Powinno to przyczynić się zarówno do intensyfikacji współpracy w zakresie działalności badawczo-rozwojowej i zwiększenia innowacyjności przedsiębiorstw, jak również do lepszego przygotowania absolwentów do wykonywania pracy zawodowej. Do zadań rady uczelni należeć będzie m.in. uchwalanie strategii uczelni.

Możliwość przygotowania rozpraw doktorskich o charakterze aplikacyjnym (pracy projektowej, konstrukcyjnej, technologicznej lub wdrożeniowej), rozwój interdyscyplinarnych zespołów badawczych, a także wprowadzenie nowych zasad ewaluacji uczelni (uwzględnienie, oprócz uzyskanych patentów i projektów badawczo-rozwojowych finansowanych przed podmioty zewnętrzne, także oceny wpływu działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki) przyczyni się również do zwiększenia zaangażowania uczelni we współpracę z przedsiębiorcami w zakresie działalności innowacyjnej.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowana ustawa jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.